شینجیاڭ گازىتى

2019 ـ جىل 6 ـ اي
7
جۇما
哈萨克文 6 月 7 日

شینجیاڭ گازىتى مەكەمەسى شعاردى www.xjdaily.com
مەل نشىندەگى ئىبىر تۇتاس ئىنومىرى: CN 65-0003/-H

شىنجاڭ گېزىتى 新疆日报

پوچتاعا جازىلۇ ئىنومىرى:13-57 ماقالا جولداۋ پوچتا ساندىعى: xjrbdzb@xjdaily.com 24716 ـ سان بۇگىن 4 بەت

جۇڭگو مەن رەسەيدىڭ ۇرياقتار بويى دوستىعىنىڭ امانات ۋىداعىداي جالعاستىرايىق

ـــ ئتوراعا شي جينپيڭنىڭ ماسكەۋ حايۋاناتتار باقشاسىنداعى مىسىق ايۋ سارايىنىڭ اشىلۋ سالتىنا قاتىناسقاندىعى جونىندە

□ شىنجۋا اگەنتتىگىنىڭ ئتىلشىسى جياڭ گوپىڭ

6 ـ ايدىڭ 5 ـ كۇنى كەشكە تامان، ماسكەۋ حايۋاناتتار باقشاسىنىڭ مىسىق ايۋ سارايىندا "دىڭدىڭ" مەن "رۇ ـ ي" وزدەرىنىڭ "ۇلكەن ۇيى"ندە ئسابىزدى اۋىز تولتىرا شايناپ وتىر، ولار اينەكتىڭ سىرتىنداعى تىلشىلەرگە دە اۋىق ـ اۋىق قاراپ باستارىن شايقاپ قويادى، مومىنداعى ايقىن اڭعارىلادى.

بۇل ەكەۋىنىڭ جۇڭگو مىسىق ايۋدى قورعاۋ، زەرتتەۋ ورتالعىنىڭ يا ـ ان بيفىڭشيا بازاسىنان وسى اراعا كەلگەندىگىنە ئىبىر ايدان استى. (جالعاسى 2 ـ بەتتە)

شي جينپيڭ رەسەيدىڭ زۇڭگۇيى پۇتىن جۇڭگو مەن رەسەيدىڭ دىپلوماتيالىق قارىم ـ قاتىناس ورناتقاندىعىنىڭ 70 جىلدىعىن ەسكە ئتۇسىرۇ جىنالسىنا بىرگە قاتىناستى ئارى ادەبىەت ـ كوركەمونەر كونسەرتىن تاماشالادى

6 ـ ايدىڭ 5 ـ كۇنى مەملەكەت ئتوراعاسى شي جينپيڭ مەن رەسەيدىڭ زۇڭتۇڭى پۇتىن ماسكەۋ ۇلكەن تەاترحاناسىندا جۇڭگو مەن رەسەيدىڭ دىپلوماتيالىق قارىم ـ قاتىناس ورناتقاندىعىنىڭ 70 جىلدىعىن ەسكە ئتۇسىرۇ قىمىلىنا بىرگە قاتىناستى.

□سۋرەتتى شىنجۋا اگەنتتىگىنىڭ ئتىلشىسى **لي شۋەرىن** تۇسىرگەن

شىنجۋا اگەنتتىگىنىڭ 6 ـ ايدىڭ 5 ـ كۇنى ماسكەۋدەن بەرگەن حاباري (تىلشىلەر چىن جى، ۋىن شين، حۋاڭ ـ ي جيازى). مەملەكەت ئتوراعاسى شي جينپيڭ 6 ـ ايدىڭ 5 ـ كۇنى رەسەيدىڭ زۇڭتۇڭى پۇتىنمەن ماسكەۋ ۇلكەن تەاترحاناسىندا جۇڭگو مەن رەسەيدىڭ دىپلوماتيالىق قارىم ـ قاتىناس ورناتقاندىعىنىڭ 70 جىلدىعىن ەسكە ئتۇسىرۇ جىنالسىنا بىرگە قاتىناستى ئارى ادەبىەت ـ كوركەمونەر كونسەرتىن تاماشالادى.

ئتۇن پەردەسى جابىلا بەرە، ماسكەۋ قالاسىنىڭ ورتالەعىنداعى ۇلكەن تەاترحانادا ساۋلەتتى شامدار جارقىراپ، الۋان رەڭدەر ايشقىنالىپ، شات مەرەكەنىڭ لەبى ەستى.

جەرگىلىكتى ۋاقىت ساعات 20دان 45 مينۋت وتكەندە، شي جينپيڭ مەن پۇتىن ئماجلىس زالىنا بىرگە كىردى. تۇتاس زالداعىلار ورنىنداردىنان تۇرىپ، شاپالاق سوعىپ قارسى الدى.

پۇتىن الدىمەن ارناۋ ئسوز سويلەدى. ول مىنانى ئبىلدىردى: دىپلوماتيالىق قارىم ـ قاتىناس ورناتقان 70 جىلدان بەرى، رەسەي مەن جۇڭگونىڭ قارىم ـ قاتىناسى ەرەكشە دامۋ بارىسىن باستان كەشتى. ەكى جاق ئوزارا قولداپ جانە كومەكتەسىپ، ەكى ەلدىڭ قارىم ـ قاتىناسىن بۇگىنگىدەي تاريحتىڭ ەڭ جوعارعى ورەسىنە جەتكىزدى. جۇڭگو رەسەيدىڭ ەڭ ۇلكەن ساۋدا سەرىگى، ەكى ەلدىڭ ەنەرگيا، اۋياتسيا، عارىش، عىلىم ـ تەحنيكا سالالارىنداعى سەلبەستىك تابىسى مول. جۇڭگو ـ رەسەي ەكى ەل ئجيى سەلبەسىپ، حالقارانىڭ جانە وڭىرلەردىڭ حاۋىپسىزدىگىن، ورنىقتىلعىن قورعاۋ، قولامتالى ماسەلەلەردى شەشۋ، ادامزات ئدوپ كەلگەن جاڭا سىن ـ سايسىتارعا، جاڭا حاۋپ ـ قاتەرلەرگە توتەپ بەرۋ ئۇشىن ماڭىزدى ۇلەس قوستى. جۇڭگو مەن رەسەي دۇنيە ئجۇزدىنىڭ كوپ ۇيەكتەنۋىن قولداپ، حالقارالىق زاڭنىڭ جانە بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمى ۇستاۋلارىنىڭ نەگىزگى ماقساتى مەن پرينسيبىن قورعاپ، تەرەزەسى تەڭ بولۋ، ئوزارا پايدا جەتكىزۋ، سەلبەسپە تەڭ يگىلىكتەنۋ پرينسيبىن نەگىز ەتكەن حالقارالىق جاڭا ئتارتىپتىڭ قالىپتاسۋىن ىلگەرىلەتتى. ئتوراعا شي جينپيڭ ەكەۋىمىز بۇگىن بىرلەسكەن مالىمدەمەگە بىرگە قول قويىپ ئارى ونى جاريالاپ، رەسەي مەن جۇڭگونىڭ سەلبەستىگىن تەرەڭدەتۋ ئۇشىن اناعۇرلىم ايبىندى نىسانانى ورتاعا قويدىق. رەسەي جاق جۇڭگو جاقپەن بىرگە ەكى ەل حالقىن اناعۇرلىم باقىتقا كەنەلتۋ ئۇشىن بىرگە قۇلشىنۋدى قالايدى.

شاتىرلاعان شاپالاق ئۇنى ىشىندە شي جينپيڭ «قول ۇستاسا قۇلشىنىپ، تىزە قوسا العا تارتىپ، جاڭا داڭدىڭ جانىندا وتىرىپ ئوز كەشىرمەسىن اڭگىمەلەدى.

ورتا بويلى، ئوڭى جاس، ۇياڭ داۋىستى، 30 جاسار ئامار سىرت كوزگە وتە ئبىر توعا كورىنەدى. ايتسەدە ول تاربيەلەۋ ـ باۋلۋ ورتالعىنا كەلىپ ۇيرەنۋدەن، تاربيەلەنۋدەن بۇرىن "كاۋىرلەر" "ءازاۋات" "ۇجماققا كىرەدى" دەگەندەردى عانا ويلايتىن: ول ورتالاۋ مەكتەپ تاۋىسقاننان كەيىن وقۋدان قول ئۇزىپ، زاڭسىز ئدىن ۇيرەنگەن، "نەكە" وقىپ ۇيلەنگەن، تويىندا ئان دە ايتىلماعان، ئبي دە بيلەنبەگەن. ۇيلەنگەننەن كەيىن ول ايەلىنىڭ جاڭاشا كيىم ـ كەشەك كيۋىنە، سىرتقا شىعىپ قىزمەت ىستەۋىنە رۇقساط ەتپەيدى...ئسوزى مەن ارەكەتىنىڭ بارىندە ئدىني ۇشقارى يدەيادان تۇىندىداعان "ئدىن جورالعى" سىمەن، "وتباسى جورالعى" سىمەن ئىس ىستەيدى، وسىلاي ىستەگەندە عانا "ۇجماققا كىرۋگە" بولادى دەپ قارايدى.

وسىلايشا ئامار ئدىني ۇشقارى يدەيانىڭ ازدىرۋىمەن كەتە بەرەدى. شەشەسى دىنگە سەنبەيتىندىكتەن ول شەشەسى ىستەگەن تاماقتى جەمەي، مۇنى "مۇسىلمانشا ەمەس" دەپ قارايدى. "ئبىر جولى ۇيگە كەلگەنىمدە شەشەم ەندى عانا سوزعان 'لاعمان' نان ماعان ئبىر تەگەش اكەلىپ بەردى. مەن تەگەشتى قولىما الدىم دا جەرگە پەرىپ كەتتىم، تاماق شاشىلىپ قالدى، ونىڭ ۇستىنە شەشەمە اشۋ شاقىردىم، ول مۇڭايىپ جىلاپ جىبەردى"، ـ دەدى ئامار.

"ۇلىم مەنمەن تايلاستى، كەرىلدەستى، مەن اشۋىلاندىم، مۇڭايدىم، ايتسەدە تيتتەي دە لاجىم بولمادى". وتكەن كۇندەردى اۋىزعا العاندا، ئامارداڭ شەشەسى ئمانسا سامەت مۇڭايىپ كوزىنە جاس الدى. ۇلى جاڭادان ساتىپ اكەلگەن تەگەشتى لاقتىرىپ مايىستىرىپ تاستاسا دا، ول مۇنى تاستاۋعا قيماي ساقتاپ كەلەدى. وسى تەگەشتى كورگەن سايىن، ول ۇلىنىڭ بولاشاعىنان الاڭدايدى.

ئامارداڭ اكەسىنىڭ اسقازانى ۇنەمى اۋىرادى، ايتسەدە ول شىپاحاناعا بارىپ ەمدەلۋدەن باس تارتىپ، "اللا"دان تىلەك تىلەسەم بولعانى جازىلامىن دەپ قارايدى، سونىمەن ەمدەلۋ ورايىن وتكىزىپ الىپ، اسقازان راگىنان كوز جۇمادى. "اكەمدى جەرلەگەندە ونىڭ 'ۇجماق' قا كىرە الماۋىنان الاڭداپ مەن جىلامادىم. اكەشەشەمە وسىنشاما وپاسىزدىق ىستەگەن مەن، شىننىدا، اقماق ەكەنمىن"، ـ دەدى ئامار قاتتى قىنجىلىپ.

(جالعاسى 4 ـ بەتتە)

شي جينپيڭ رەسەيدىڭ زۇڭگۇيى مەدۋەدەۋىپەن كەزدەستى

شىنجۋا اگەنتتىگىنىڭ 6 ـ ايدىڭ 6 ـ كۇنى ماسكەۋدەن بەرگەن حاباري (تىلشىلەر لىۋ چاڭ، لي جىحۇي). مەملەكەت ئتوراعاسى شي جينپيڭ 6 ـ ايدىڭ 6 ـ كۇنى ماسكەۋدە رەسەيدىڭ زۇڭگۇيى مەدۋەدەۋىپەن كەزدەستى.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: بيىل جۇڭگو مەن رەسەيدىڭ دىپلوماتيالىق قارىم ـ قاتىناس ورناتقاندىعىنىڭ 70 جىلدىعى. جۇڭگو ـ رەسەي قارىم ـ قاتىناسى جوعارى دەڭگەيدەگى دامۋدى ساقتادى، ئىرى ەلدەر قارىم ـ قاتىناسىندا ئوزارا سەنىم دەڭگەيى، ىستەستىك ورەسى، ستراتەگيالىق قۇنى ەڭ جوعارى، دۇنيە ئجۇزدىنىڭ بەيبىتشىلىگىنە، ورنىقتىلعىنا، دامۋدىنا ماڭىزدى ۇلەس قوستى. قازىر جۇڭگو ـ رەسەي قارىم ـ قاتىناسى جاڭا داۋىرگە ئوتىپ، ەكى ەلدىڭ جان ـ جاقتى ستراتەگيالىق ىستەستىك سەرىكتەستىك قاتىناسىندا تىڭ مازمۇندار ۇزدىكسىز ىسكە قوسىلدى. قىم ـ قۇىت، كۇردەلى حالقارالىق جاعدايعا، اسىرەسە، بازارى جاڭادان گۇلدەنگەن ەلدەردىڭ دامۋىن اۋىزدىقتايتىن ئىشىنارا ورنىنسز ارەكەتتەرگە سايكەس، جۇڭگو مەن رەسەيدىڭ جان ـ جاقتى ستراتەگيالىق سەرىكتەستىك ىستەستىكتى كۇشەيتۋى ەكى ەلدىڭ جانە ەكى ەل حالقىنىڭ مۇددەسىن قورعاۋدا، دۇنيە ئجۇزىنىڭ بەيبىتشىلىگىن، ورنىقتىلعىن، گۇلدەنۋىن قورعاۋدا كەلەلى مانگە يە.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا داڭرىپتەدى: ەكى جاق تاعى دا قۇلشىنا ئتۇسپ، ئار سالاداعى سەلبەستىكتەردىڭ ۇزدىكسىز ىشكەرىلەي دامۋىن ىلگەرىلەتپ، ەكى ەل حالقتارىنا اناعۇرلىم كوپ تيمدىلىكتەر اكەلىپ، ەكى ەلدىڭ دامۋىنا، گۇلدەنۋىنە اناعۇرلىم قۇاتتى قوزعاۋشى كۇش ۇستەۋى كەرەك. ەكى جاق، سوندای ـ اق بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمى، الەمدىك ساۋدا ۇيىمى، بريكس ەلدەرى، 20 ەل توبى سياقتى كوپ جاقتى ىستەردەگى سەلبەستىكتى كۇشەيتپ، حالقارالىق قوعامعا اناعۇرلىم كوپ "جۇڭگو، رەسەي جوباسى"ن ارناۋى كەرەك.

مەدۋەدەۋ مىنالاردى ئبىلدىردى: ەكى ەلدىڭ مەملەكەت باسشىلارى كەشە مالىمدەمەگە قول قويىپ، جۇڭگو ـ رەسەي قارىم ـ قاتىناسىنىڭ جاڭا داۋىرگە وتكەنىن جاريالادى، مۇنىڭ ماڭىزى زور. قازىر ئىشىنارا ەلدەر سوڭعى زاردابىمەن ساناسىپاي، حالقارالىق زاڭ مەن حالقارالىق قارىم ـ قاتىناس نەگىزگى ەرەجەسىنە اشىق قايشىلىق جاساپ، (جالعاسى 3 ـ بەتتە)

شي جينپيڭنىڭ جاڭا ئداۋىر جۇڭگوشا سوتسيالىزم يدەياسىنىڭ جەتەكشىلىگىندە

ـــ جاڭا ئداۋىر، جاڭا تەبىن، جاڭا تابىس

رايونىمىز ونەركاسىپتە جاسىل دامۋ ۇلگىسىن قالىپتاستىرۋعا كۇش سالدى

اۋتونومىالى رايون دارەجەلى جاسىل زاۋود 93كە جەتتى

ئتلىشىمىز **ما ينيڭ** 6 ـ ايدىڭ 6 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. اۋتونومىالى رايوندىق ونەركاسىپ جانە ينفورماتسيالاندىرۋ مەكەمەسىنەن ۇعىسۋىمىزشا، اۋتونومىالى رايون جۇمىسىنا 3 ـ توپتاعى جاسىل جاساۋدان ۇلگى كورسەتكەن ورىندارداڭ ئتىزىمىن جاريالادى، بۇعان رايونىمىزدا تاعى 34 جاسىل زاۋود قوسىلعان، قازىرگە دەيىن رايونىمىزدا اۋتونومىالى رايون دارەجەلى جاسىل زاۋود 93كە جەتتى.

قازىرگە دەيىن شىنجياڭ ەل ىشىندەگى جاسىل جاساۋ جۇيەسىن قۇرۋدا ەشقانداي تىيىم ەمەس. وتكەن جىلدىڭ سوڭىنا دەيىن رايونىمىزدا مەملەكەت دارەجەلى باعالاۋدان وتكەن جاسىل زاۋود 34كە جەتىپ، جۇڭگو ونەركاسىپ ەنەرگيا ۇنەمدەۋ جانە تازا ئوندىرىس قوعامىنىڭ بەكىتۋىمەن، شىنجياڭداعى جاسىل زاۋود سانى ورتا، باتىس بولىكتەگى ولكەلەر بويىنشا الدىڭعى ورىندى يەلەپ، جاسىل زاۋودتىڭ كولەمدەنگەن ونەركاسىپ كاسىپورىن سالىستىرماسى بۇكىل مەملەكەت بويىنشا 1 ـ ورىنعا ئوتتى.

شىنجياڭ بايچىڭ جاڭا ازىق ـ تۇلىكپەن قامداۋ جەلىسى شەكتى سەرىكتەستىگى وسى رەت تاڭدالعان جاسىل زاۋودتىڭ ئبىرى. اتالعان سەرىكتەستىكتىڭ ورىنباسار باس دىرەكتورى ۋاڭ يان بىلاي دەدى: سوڭعى جىلدارى سەرىكتەستىك جاسىل قامداۋ جەلىسىن باسقارۋ ىنفورماتسيا تۇعىرىن قولدانۋ، ساپا سارالاۋىنا تاجريبەحانالىسىن، اۋتوماتتى وڭدەۋ ئوندىرىس لەڭىن جانە جاسىل توڭازىتۋ جەلىسى بويىنشا قامبادا ساقتاۋ، جەتكىزۋ زات ايىنالىمى جۇيەسىن قۇرۋ، جاسىل ونىمدەردى جاساۋ، جوبالاۋ سياقتى شارالاردى قولدانۋ ارقىلى جاسىل زاۋودتىڭ دامۋىنا مەعىم نەگىز قالادى. مۇنان بىلاي سەرىكتەستىك تەحنيكادا جاڭالىق اشۋ سەرپىننەن ۇزبەي ارتتىرىپ، جاسىل دامۋ جولىندا تاعى ئبىر ساتى جوعارىلايدى.

(جالعاسى 3 ـ بەتتە)

ئبىر تەگەشتىڭ اڭگىمەسى

ەرتەڭىمىز ئتىپتى نۇرلى

□ تىلشىلەرىمىز **لي چۇنشيا، گاۋا**

ئامار يكىم قاعىلىق اۋدانى عوجا اريق اۋىلى تۇڭعىشىنداعى قىستاعىنىڭ تۇرعىنى، ونىڭ ۇيىندە ئبىر سىرلى تەمىر تەگەش بار، تەگەش جەرگە ئتۇسپ مايىسپ قالعانىمەن، ول مۇنى تاستاۋعا قيمايدى. ويتكەنى وسى قاراپايىم عانا تەگەشتىڭ ەرەكشە اڭگىمەسى بار.

■ شەشەسى جاڭادان ساتىپ اكەلگەن تەگەشتى ول لاقتىرىپ جىبەردى

"مەن اكەمنىڭ ىقپالىمەن، تىم ەرتە زاڭسىز ئدىن ۇيرەنۋگە كىرىستىم، جاقسى كۇندەرىمىزدىڭ ئبارىن 'اللا' سىيلاعان، اراق ئىشىپ، تەەمەكى شەگۋ مۇسىلماندىق ەمەس... دەپ قارادىم". 4 ـ ايدىڭ 22 ـ كۇنى قاعىلىق اۋدانى كاسىپتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ ـ باۋلۋ ورتالعىنىڭ تۇىستار كەزدەسۋ ورنىندا ئامار دوڭگەلەك ۇستەلدىڭ جانىندا وتىرىپ ئوز كەشىرمەسىن اڭگىمەلەدى.

ورتا بويلى، ئوڭى جاس، ۇياڭ داۋىستى، 30 جاسار ئامار سىرت كوزگە وتە ئبىر توعا كورىنەدى. ايتسەدە ول تاربيەلەۋ ـ باۋلۋ ورتالعىنا كەلىپ ۇيرەنۋدەن، تاربيەلەنۋدەن بۇرىن "كاۋىرلەر" "ءازاۋات" "ۇجماققا كىرەدى" دەگەندەردى عانا ويلايتىن: ول ورتالاۋ مەكتەپ تاۋىسقاننان كەيىن وقۋدان قول ئۇزىپ، زاڭسىز ئدىن ۇيرەنگەن، "نەكە" وقىپ ۇيلەنگەن، تويىندا ئان دە ايتىلماعان، ئبي دە بيلەنبەگەن. ۇيلەنگەننەن كەيىن ول ايەلىنىڭ جاڭاشا كيىم ـ كەشەك كيۋىنە، سىرتقا شىعىپ قىزمەت ىستەۋىنە رۇقساط ەتپەيدى...ئسوزى مەن ارەكەتىنىڭ بارىندە ئدىني ۇشقارى يدەيادان تۇىندىداعان "ئدىن جورالعى" سىمەن، "وتباسى جورالعى" سىمەن ئىس ىستەيدى، وسىلاي ىستەگەندە عانا "ۇجماققا كىرۋگە" بولادى دەپ قارايدى.

وسىلايشا ئامار ئدىني ۇشقارى يدەيانىڭ ازدىرۋىمەن كەتە بەرەدى. شەشەسى دىنگە سەنبەيتىندىكتەن ول شەشەسى ىستەگەن تاماقتى جەمەي، مۇنى "مۇسىلمانشا

شىنجياڭ گازىتى مەكەمەسى جاڭا مەدىالار شوعىرى
APP ئىبىر APP ئىبىر APP ئىبىر APP ئىبىر